

Zdravotnictví je i „naše fabrika“

V prvním podzimním čísle Zdravotnictví a medicíny určitě nepřehlédnete esej Jiřího Horeckého o hodnotě lidského života. Určujeme ji každý sám, podle své hodnotové pozice a vlastního zorného úhlu. Tedy pokud se pohybujeme v rovině individuální morálky a úvah – a nedojde na peníze. Trpkou realitou je totiž i potřeba vyčíslení hodnoty života právě v penězích, jak tomu bývá pro účely soudních sporů, tedy u kompenzací, odškodnění či náhrad. Vychází se především z ekonomické aktivity člověka, tedy kolik si za celý život může vydělat peněz ve svém povolání. Ale abychom nebyli nespravedliví k českému občanskému zákoníku, kromě kalkulace 400 nominálních mezd zohledňuje například i exaktně nezměřitelné dopady na pozůstalé, duševní útrapy a nakonec uzavírá obecnou formulací, že „nelze-li výši náhrady určit, stanoví se podle zásad slušnosti“...

Optimističtější čtení je rozhovor se Soňou Porubskou, ředitelkou firmy, která je dodavatelským leaderem generik

po celé Evropě. Zentiva v koronavirové krizi nejen obstála, ale je schopná i reagovat na případné výpadky některých léků v jiných zemích. Je tomu tak nejen díky silným kořenům téhle farmaceutické firmy. Hlavní roli hraje osobní nasazení lidí, kteří Zentivu cítí jako „svou fabriku“. Naštěstí právě nasazením nejsou ve zdravotnictví výjimkou. Bez entuziasmu většiny lidí, kteří v něm pracují, by české zdravotnictví už dávno kleklo.

Prognózu stomického pacienta, respektive jeho „sžívání se“ se stomií ovlivňuje kvalita jeho edukace v péči o stomii. Ta neznamená pouze ošetření kůže v okolí stomie a správnou aplikaci stomické pomůcky. Pro svou odbornost a specifické zkušenosti v systému ošetrovatelské péče je velmi důležitá stomická sestra. Její přítomnost na klinice, stejně jako stomická poradna jsou základem péče o stomického pacienta. Jak dokládá článek Kateřiny Drlíkové, v praxi se osvědčuje model stomické sestry jako „průvodce“ stomika klinikou.

Poznatky, zkušenosti a aktuální kontakty z oblasti krizové intervence, jak je přináší článek Kateřiny Duchoňové, se Vám v dobách koronavirových mohou velmi hodit i u pacientů primárně psychiatrických.

Úmyslně jsme zařadili i vynikající, byť dlouhý článek o paliativní péči v hematologii, už proto, že se dotýká i mnohem obecnějších témat. Ve zdravotnickém zařízení umírá 67,4 % lidí a dokonce 76,5 % onkologických pacientů. Nejčastější příčinou úmrtí jsou srdeční a cerebrovaskulární onemocnění, onkologická onemocnění jsou na druhém místě. K poslední hospitalizaci je přijímáno téměř 50 % pacientů v neodkladném režimu. Tento fakt může ilustrovat určité váhání či nezkušenost nebo nemožnost terminální péči plánovat.

Navzdory nepřilíh radostnému tónu zejména závěru tohoto úvodníku Vám přejeme hezký a co možná klidný podzim.

Vaše redakce Zdravotnictví a medicíny

OBSAH

ZAM

Zdravotnictví a medicína

OBSAH

ZDRAVOTNICTVÍ

■ Hodnota lidského života	2
■ COVID u dětí může zkomplikovat jiná onemocnění	4
■ Více než polovina pacientů s inhalátorem jej používá špatně	5
■ Rozhovor: Soňa Porubská	6

■ Vakcína a lék proti koronaviru z pohledu právníka	12
■ Dlouhodobá péče na rozcestí	13
■ Personálie	14
■ Farmabyznys	15
■ Zprávy z regionů	16
■ Představujeme patientské organizace: Revma Liga ČR	18
■ Věda a výzkum	20

MEDICÍNA

■ Proč je důležitá krizová intervence	27
■ Kazuistika femorální Richterovy kýly u geriatrické pacientky	29
■ Závěr života hematologických pacientů a paliativa	31
■ Edukace pohledem stomické sestry	38
■ Zásady bariérového ošetrovacího režimu	41
■ Nabídka zaměstnání	42
■ Co ukázal rozbor sto let starého léku	45
■ Přečtěte si	47

Ilustrační foto: Shutterstock